

RUSMEDEL I SKOLAN

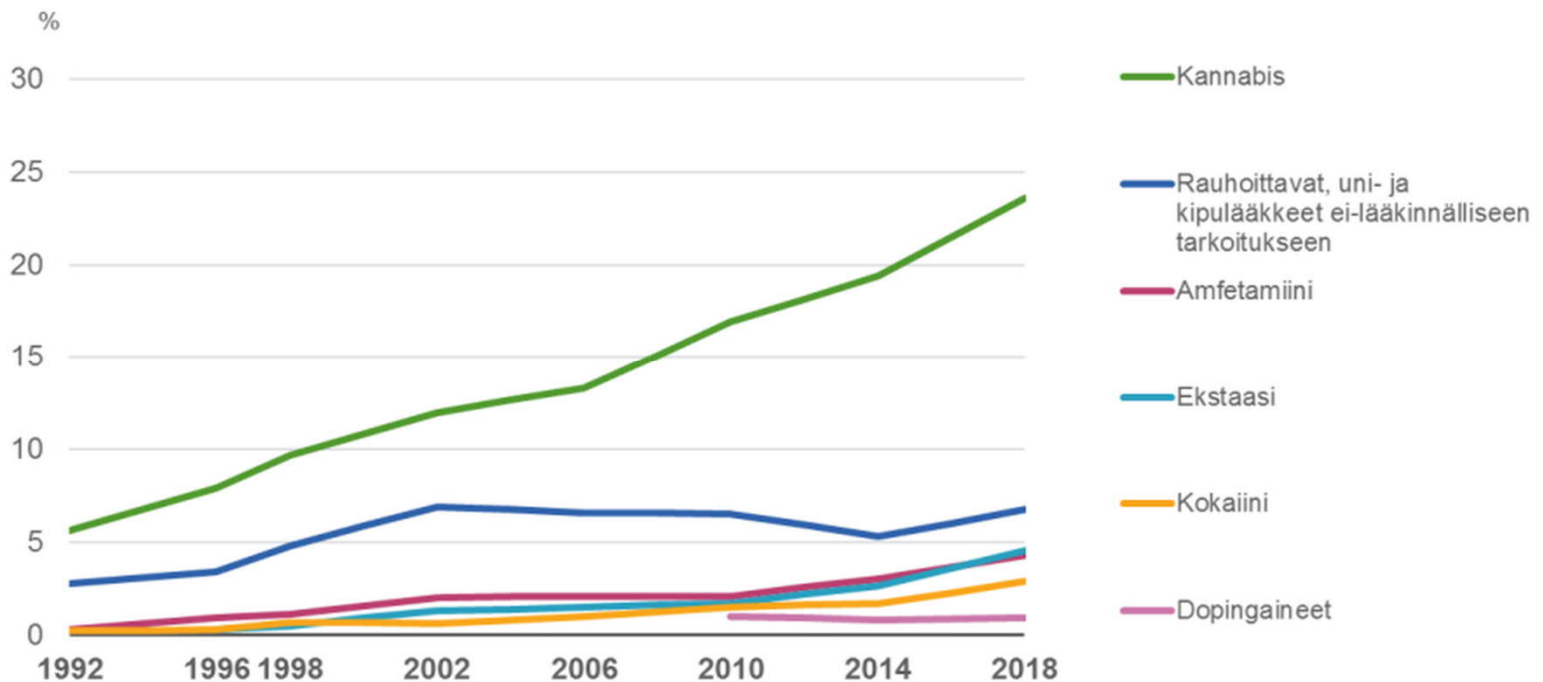
- Min referensram
- Drogssituationen
- Beroende
- Vem blir missbrukare?
- Hur känna igen?
- Förebyggande i skolan; vad fungerar? Vad fungerar inte?

Anne Salovaara-Kero

- Från Vasa
- 3 barn, katt, 2 hundar och en man
- Direktör på Österbottens kriscenter Valo, som går under paraplyet för Föreningen för mental hälsa i Finland => ger lågtröskel samtalsstöd vid olika svåra livssituationer, grupper, utbildningar och kristelefon
- Studerat pedagogik, psykiatri och psykologi och just nu en 20 sp kris- och traumautbildning
- Sedan 1997 på ett eller annat sätt med missbrukare och deras anhöriga

OBS: svenskspråkig kristelefon öppnat 15.4! Jour mån och ons 16 – 20. ti, to och fre 9 – 13. Tfn 09 2525 0112

DROGSITUATIONEN: 15 – 69 åringar som prövat (THL)

BEROENDE

[missbruk och beroende](#) (alkohol)

Pelle blir till Diffe (droger)

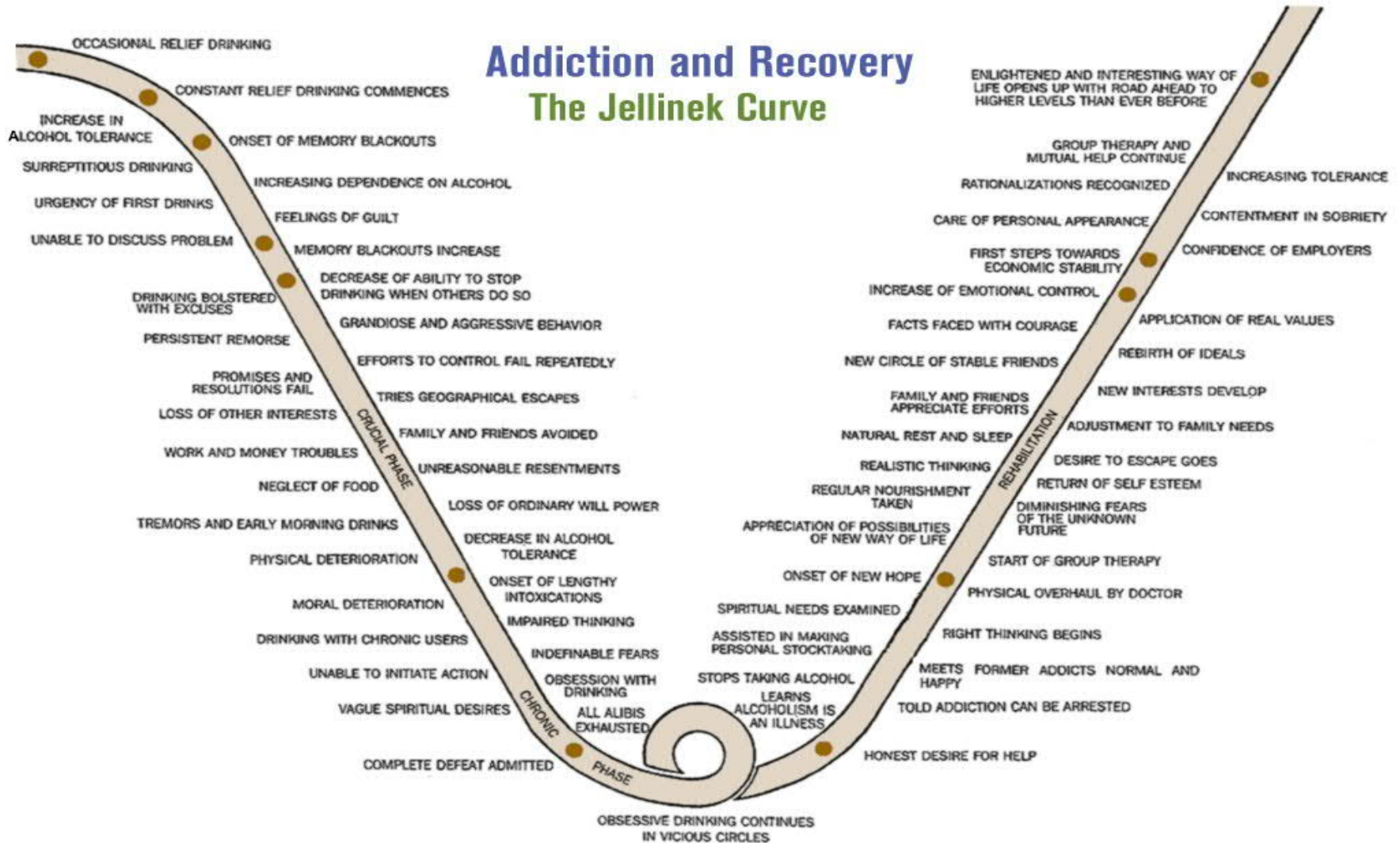
Finns det andra slag av beroenden? [hjärnforskaren](#)

YAD:s ADDIKTIOKORTIT för unga (högstadiet och äldre):

- Ta ett kort och berätta vilket slag av beroende det är? Eller är det ens beroendeframkallande? Hur ger det sig uttryck? Kan man göra det utan att bli beroende? När skulle du bli orolig?

BEROENDE; Jellineks kurvan och Diffe

Addiction and Recovery The Jellinek Curve

Vem blir missbrukare?

Utsättande faktorer

- Kön (pojkar)
- Passivitet/inga hobbyer eller intressen (Vi bara "hänger ute på stan")
- Familjen–Missbruk–Familjevåld-psykisk ohälsa
- Horisontella människorelationer
- Mentala problem
- Brist på "föräldrakraft"
- tillåtande attityd till t.ex. alkohol

Vem missbrukar?

Vad skiljer i hemförhållanden? (Arthur Solarz)

”Svaga hemförhållanden”:

- Låg socioekonomisk standard
- Spritmissbruk
- Kroppsaga
- Konflikter
- Minst en biologisk förälder saknas
- Fadern visar bristande intresse för familjen

Bakgrundsfaktorer och känna igen

- Dålig anpassning i skolan
- Känsla av att bli orättvist behandlad
- Skolk (starkaste sambandet!)
- Anmärkningar för dåligt uppförande
- Frånvaro pga överansträngning
- Gått om en klass eller gått i specialklass
- Svårt att anpassa sig till arbetslivet
- Konflikter med överordnade
- Stor tobakskonsumtion i tonåren
- Tidig alkoholdebut
- Ofta berusad o bakfull
- Sniffat
- Snattat
- Känd för myndigheterna

Vad skyddar?

”Goda hemförhållanden”:

- God socioekonomisk standard
- Far och son gemensamma intressen
- Kontaktfrekvensen barn-förälder hög
- Föräldrarna ger barnen utrymme för eget beslutsfattande och självständighet

Och ändå...

Om man utgår från 100 familjer tillhör uppskattningsvis:

- 90 familjer till normalgruppen och saknar synliga problem
- 7 familjer till riskgruppen där det finns barn som lever i svåra miljöer, barn som kan vara "bråkiga och störande"
- 3 familjer till problemgruppen och behöver insatser från samhällets sida

Och ändå...

- 10% av barnen i normalgruppen utvecklar allvarliga normbrytande beteenden. 10 % av 90 = 9 barn
 - 25% av barnen i riskgruppen utvecklar allvarliga normbrytande beteenden. 25% av 7 = 1.75 barn
 - 40% av barnen i problemgruppen utvecklar allvarliga normbrytande beteenden. 40% av 3 = 1.2 barn
- Räkneexemplet visar att av de 12 barn som utvecklar normbrytande beteende kommer 9 stycken från normalgruppen

DÄRFÖR VIKTIGT ATT FÖREBYGGA PÅ MÅNGA OLIKA NIVÅER; RISKGRUPPEN BEHÖVER EXTRA INSATSER MEN OERHÖRT VIKTIGT MED FÖREBYGGANDE INSATSER ÄVEN FÖR "MASSAN"

(Sundell & Forster 2005)

Varför pröva?

- Lusten att pröva det förbjudna
- Kompistrycket
- Dölja blyghet och osäkerhet gentemot det motsatta könet
- Slå larm om att man inte mår bra
- Befriar från smärtsamma inslag i tonårsutvecklingen
- Form av medicin
- Självbestraffning och själförstörelse

(Jan Ramström, Brottsförebyggande rådet)

Känna igen

Vad skall vi då iaktta?

- Förändringar i barnets/ungdomens:
- Behov av pengar
- Användandet av telefon
- Vänskapskrets
- Motivation
- Skolframgång
- Fritidsaktiviteter
- Sömn
- Aptit
- Fysisk / psykisk hälsa
- Kognitiva färdigheter